

ZAPRASZAMY

na

V Kongres Dydaktyki Polonistycznej

Zapraszamy do udziału w V Kongresie Dydaktyki Polonistycznej, będącym kontynuacją czterech poprzednich, zorganizowanych na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (2019), na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim (2017), Uniwersytecie Śląskim w Katowicach (2015) oraz Uniwersytecie Jagiellońskim (2013).

Tym razem zapraszamy na północ, do Gdańska. Organizatorem V Kongresu Dydaktyki Polonistycznej, który odbędzie się w dniach od **19 do 22 października 2022 roku**, jest Instytut Filologii Polskiej Uniwersytetu Gdańskiego. W tej edycji przewodnim hasłem Kongresu uczyniliśmy temat: **KULTURA SOLIDARNOŚCI w przestrzeni edukacyjnej**. Uważamy, że to właśnie bogata historia Trójmiasta zobowiązuje nas do podjęcia zagadnienia kultury solidarności. W ten sposób chcielibyśmy się odwołać do gdańskiej tradycji wolnościowej, ale zarazem zaproponować namysł nad szerszą perspektywą idei solidarności. Takiej, która dawałaby nadzieję na niwelowanie pogłębiających się aktualnie podziałów, w tym wartościujących hierarchizacji, z wpisaną w nie zgodą na poczucie wyższości, wykluczenia, a nawet – jawną lub ukrytą – pogardę.

Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego
prof. dr hab. Grażyna Tomaszewska

PATRONAT

Honorowy Patronat nad V Kongresem Dydaktyki Polonistycznej objęli:

- Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu Gdańskiego, prof. dr hab. Piotr Stepnowski
- Marszałek Województwa Pomorskiego Mieczysław Struk
- Prezydent Miasta Gdańska Aleksandra Dulciewicz
- Prezydent Miasta Gdynia Wojciech Szczurek
- Prezydent Miasta Sopotu Jacek Karnowski

IDEA KONGRESU

Mimo nadziei, pokładanych chociażby w rozwoju mediów elektronicznych mających służyć działaniom wspólnotowym, umacnianiu demokracji, współczesność okazała się czasem pogłębiających się dysproporcji i podziałów. Temat Kongresu **KULTURA SOLIDARNOŚCI w przestrzeni edukacyjnej** jest wyrazem nasilającego się niepokoju, że w procesie nieustannie dokonującego się dzielenia zagubimy to, co nas łączy, bez względu na wszystkie specyfikacje tożsamościowe (indywidualne, społeczne, regionalne, narodowe). By jednak idea ludzkiej wspólnotowości nie miała charakteru mechanicznego, administracyjnego czy wymuszonego mocą autorytarnej – takiej czy innej – władzy, powinna w naszym przekonaniu korespondować z przemyślaną ideą solidarności wykraczającą poza odmianę tzw. interesu plemiennego. Powinna być realizowana nie tyle przez deklaracje (zwłaszcza polityczne), ile właśnie w przestrzeni dydaktyki polonistycznej, poczynając od szkoły, a kończąc na uniwersytecie.

Solidarność zawsze była i pozostanie największym wyzwaniem dla człowieka, ale też jego największym darem. O niezbędności solidarności świadczy również współczesna sytuacja epidemiologiczna i płynące z niej, także edukacyjne, konsekwencje. Jednak solidarność potrzebna nam jest nie tylko w czasie zagrożenia, ale i w codziennej, solidnej pracy edukacyjnej. Za sprawą tej ostatniej bowiem możemy przekroczyć znane nam, podstawowe wzorce egzystencji oraz kreować nowe i w ten sposób przyczyniać się do życia w lepszym świecie.

Oto zagadnienia, wokół których pragniemy skoncentrować obrady Kongresu

I W poszukiwaniu PIERWSZEGO (tj. wspólnotowego) języka

Jakie mamy szanse w szeroko rozumianej przestrzeni edukacyjnej na odnalezienie języka wspólnotowego, elementarnego języka porozumienia? Proponujemy refleksję nad:

- światami równoległymi, osobnymi, antagonistycznymi, wykluczającymi się na różnych poziomach życia społecznego, kulturowego, naukowego, jak również nad problemem na ile to wykluczanie ma charakter rzeczywisty, a na ile sztuczny, budowany przez eksponowanie różnic, przy pomijaniu tego, co mimo wszystko łączy;
- poziomami uczestnictwa w kulturze;
- miejscem polonistyki na mapie dyscyplin naukowych, zwłaszcza wobec rozwoju wiedzy szczegółowej w naukach ścisłych i przyrodniczych;
- edukacją polonistyczną wobec uwarunkowań społecznych, wpływu mediów społecznościowych, Internetu, itd.;
- Jaka wspólnota jest nam potrzebna? Jak wyznaczać granice wspólnotowości, by nie przekształcić jej w autorytarny przymus jednorodności? Jak te potrzeby i zagrożenia łączą się z dydaktyką polonistyczną? (problem relacji między wolnością, osobnością, tożsamością a wspólnotowością i solidarnością);
- Szkoła/universytet jako przestrzeń dialogu i przestrzeń sporu (m.in. czym jest dialog, czy zawiera w sobie potencjał sporu, jaką rolę w dialogu/sporze odgrywa z jednej strony umiejętność/nieumiejętność słuchania, a z drugiej strony – samodefiniowania się?);
- Paradygmaty dydaktyki polonistycznej a model wspólnoty;

- Miejsce polonistyki akademickiej i szkolnej w świecie płynnej rzeczywistości;
- Edukacja usieciowiona wobec idei solidarności.

II Przeciwno wykluczeniom: OKNA i DRZWI między osobnymi światami

- Formy i sposoby ograniczania/otwierania rzeczywistości wykluczających się/osobnych z powodów społecznych, kulturowych, językowych, ekonomicznych, religijnych, światopoglądowych;
- Miejsce solidarności wobec problemu opozycji „swojskość – obcość” w przestrzeni kulturowo-językowej;
- Dydaktyka polonistyczna a dydaktyka neofilologiczna: przestrzenie wspólnoty, w tym rola i funkcja przekładów jako form otwarcia na inność;
- Etyczny i polityczny wymiar edukacji polonistycznej, jej potencjał emancypacyjny, w tym refleksja nad takimi zagadnieniami, jak:
 - literatura – lektura – polityka,
 - języki przemocy i wykluczenia, a języki budowania wspólnoty w edukacji,
 - postkolonializm w edukacji polonistycznej,
 - lokalność a uniwersalność,
 - nienormatywność w edukacji polonistycznej (akceptacja inności, lęk przed innością),
 - szkoła a demokracja.

III SOLIDARNOŚĆ jako ludzkie być albo nie być

- Solidarność jako wartość wyjątkowo cenna i napotykaną ciągle jawne i ukryte przeszkody natury politycznej, rynkowej, psychologicznej, medialnej, socjologicznej, światopoglądowej itd.;
- Solidarność jako dar łatwo deklarowany i odrzucany w praktyce życia społecznego; co zrobić z tym rodzajem hipokryzji w praktyce dydaktycznej/edukacyjnej na różnych jej poziomach;
- Miejsce solidarności w świecie wartości fundamentalnych (relacje między solidarnością a wolnością; tolerancją a demokracją);
- Uniwersytet/szkoła w dobie neoliberalizmu a solidarność;
- Solidarność postantropocentryczna/posthumanistyczna? (edukacja a uwrażliwienie na świat nie-ludzki, budowanie wspólnoty w dobie kryzysu ekologicznego).

ZGŁOSZENIA I OPŁATA KONFERENCYJNA

Zgłoszenia tematów i abstraktów należy dokonać poprzez stronę:

<https://kongresdydaktyki2022.ug.edu.pl>

w terminie **do końca lutego 2022 roku.**

Opłatę za udział w V Kongresie Dydaktyki Polonistycznej można wnieść w dwóch terminach:

do końca marca 2022: **500 złotych**

do końca kwietnia 2022: **600 złotych**

na konto: 59 1240 1271 1111 0010 4368 2415

Bank Pekao S.A. Oddział w Gdańsku IV ul. Kołobrzaska 43.

W **tytule przelewu** proszę zapisać imię i nazwisko oraz dopisek V KONGRES DYDAKTYKI

Przy wpłatach zagranicznych proszę podać następujące dane:

Swift: PKOPPLPW IBAN: PL 59 1240 1271 1111 0010 4368 2415

Opłata zapewnia: materiały konferencyjne, uczestnictwo w obradach, posiłki oraz wstęp na wydarzenie towarzyszące. Jeden Uczestnik może przestać jeden referat. W przypadku zespołu autorów, przynajmniej jeden z nich musi wziąć udział w Konferencji.

Zgodnie z tradycją kongresową, organizatorzy zapewniają publikację recenzowanej monografii pokonferencyjnej.

KOMITET ORGANIZACYJNY

prof. dr hab. Grażyna B. Tomaszewska (*przewodnicząca*)

grazyna.tomaszewska@ug.edu.pl

dr Maria Szoska (*sekretarz*)

maria.szoska@ug.edu.pl

dr hab. Dariusz Szczukowski, prof. UG

dr hab. Monika Pomirska

dr hab. Zofia Pomirska

dr Beata Kapela-Bagińska

we współpracy

z dr Anną Adamiec i dr Bogumiłą Brogowską